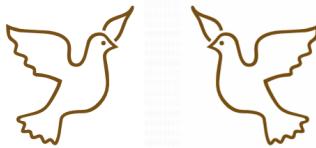

Tập thơ

Xuân Quỳnh

Tuyển tập 30 bài thơ

December-2014
<http://isach.info>

Anh

Cây bút gãy trong tay
Căn mực khô đáy lọ
ánh điện tắt trong phòng
Anh về từ đường phố
Anh về từ trân gió
Anh về từ cơn mưa
Từ những ngày đã qua
Từ những ngày chưa tới
Từ lòng em nhức nhối...

Thôi đừng buồn nữa anh
Tấm rèm cửa màu xanh
Trang thơ còn viết dở
Tách nước nóng trên bàn
Và lòng em thương nhớ...

Anh

ở ngoài kia trời gió
ở ngoài kia trời mưa
Cây bàng đêm ngắn ngo
Nước qua đường chảy xiết
Tóc anh thì ướt đẫm
Lòng anh thì cô đơn
Anh cần chi nơi em
Sao mà anh chẳng nói

Anh, con đường xa ngái
Anh, bức vẽ không màu
Anh, nghìn nỗi lo âu
Anh, dòng thơ nổi gió...
Mà em người đời thường
Biết là anh có ở!

19-7-1973

Bàn Tay Em

Gia tài em chỉ có bàn tay,
Em trao tặng cho anh từ ngày ấy,
Những năm tháng cùng nhau anh chỉ thấy
Quá khứ dài là mái tóc em đen.

Vui, buồn trong tiếng nói, nụ cười em,
Qua gương mặt anh hiểu điều lo lắng,
Qua ánh mắt anh hiểu điều mong ngóng,
Anh nghĩ gì khi nhìn xuống bàn tay?

Bàn tay em ngón chẵng thon dài,
Vết chai cũ, đường gân xanh vắt vẩy.
Em đánh chắt, chơi thuyền thuở nhỏ,
Hái rau đèn, rau rệu nâu canh,
Tập vá may, tết tóc một mình,
Rồi úp mặt lên bàn tay khóc mẹ.

Đường tít tắp, không gian như bể,
Anh chờ em, cho em vịn bàn tay
Trong tay anh, tay của em đây
Biết lặng lẽ vun tròn gìn giữ.
Trời mưa lạnh, tay em khép cửa,
Em phơi mèn, vá áo cho anh.
Tay cầm hoa, tay để treo tranh,
Tay thắp sáng ngọn đèn đêm anh đọc.
Năm tháng đi qua, mái đầu cực nhọc,
Tay em dừng trên vầng trán lo âu.
Em nhẹ nhàng xoa dịu nỗi đau
Và góp nhặt niềm vui từ mọi ngã.
Khi anh vắng, bàn tay em biết nhớ
Lấy thời gian đan thành áo mong chờ.
Lấy thời gian em viết những dòng thơ
Để thấy được chúng mình không cách trở.

Bàn Tay Em

Bàn tay em, già tài bé nhỏ,
Em trao anh cùng với cuộc đời em.

Bao Giờ Ngâu Nở Hoa

Những bông hoa nhỏ nhở

Chỉ có chút hương đêm

Ấn vào trong kẽ lá

Như môi tình lặng câm

Vượt qua tháng qua năm

Vượt qua đồi qua suối

Bỗng gặp một mùi hương

Như lời yêu thầm gọi

Như ánh đèn chờ đợi

Như ánh mắt bao dung

Trong cơn khát cháy lòng

Bỗng tìm ra nguồn nước

Mùi hương không hẹn trước

Tình yêu đến bất ngờ.

Em đâu biết bao giờ

Mùa hoa ngâu ấy nở

Anh như cây đàn khóa

Sợi dây còn ngân vang

Em đi hết lòng em

Lại gấp lời hát đó

Hoa ngâu ở nơi nào

Em cũng không biết nữa

Em chỉ biết tình em

Như ngâu vàng vẫn nở.

Bầu Trời Trong Quả Trứng

(Chuyện của một chú gà con)

Tôi kể với các bạn

Một màu trời đã lâu

Đó là một màu nâu

Bầu trời trong quả trứng

Không có gió có nắng

Không có lấm sắc màu

Một vòm trời như nhau:

Bầu trời trong quả trứng.

Tôi chưa kêu “chiếp chiếp”

Chẳng biết tìm giun, sâu

Đói no chẳng biết đâu

Cứ việc mà yên ngủ...

Tôi cũng không hiểu rõ

Tôi sinh ra vì sao

Tôi đạp vỡ màu nâu

Bầu trời trong quả trứng

Bỗng thấy nhiều gió lộng

Bỗng thấy nhiều nắng reo

Bỗng tôi thấy thương yêu

Tôi biết là có mẹ

Đói, tôi tìm giun để

Ăn no xoáy cánh phơi...

Bầu trời ở bên ngoài

Sao mà xanh đến thế!

Trời xanh mà tôi nghĩ

Trời xanh mà tôi yêu

Trời xanh ấy mang theo

Cả nỗi lo nỗi sợ

Tôi lo bão lo gió

Tôi sợ cắt sợ điề

Thoáng bóng nó nơi nào

Tôi nấp ngay cánh mè...

Nhưng ngoài trời xanh thế

Sao tôi lại ẩn đây!...

Khi đó tôi nghĩ ngay

Bầu trời trong quả trứng

Không có điề có cắt

Không có bão có mưa

Không biết đói biết no

Không bao giờ biết sợ...

Nhưng trời ấy chưa vỡ

Thì tôi cũng chẳng vè

Tôi đâu còn như xưa

Tôi ngày nay đã lớn

Tôi ngồi trong chắc chắn

Thế tôi cưa làm sao!

Còn nỗi nhớ gắt gao

Màu trời xanh này nữa

Nhớ anh em nhớ mẹ

Tôi nhớ vui nhớ buồn...

Biết bao điều lớn hơn

Nỗi lo và nỗi sợ.

Này trời xanh tôi ở

Biết rằng tôi lớn khôn?

Biển Và Em

Kì rào tiếng sóng vỗ nghe em
Gió hiu hiu thổi thật êm đềm
Xa xa chim bay từng đàn nhỏ
Ai ngồi ai nhớ dáng hình em...

Hoàng hôn vừa xuống trên biển vắng
Cá luôn đuối nhau nhẹ tung tăng.
Sao lòng tôi thoảng nghe nặng trĩu
Nhớ đôi mắt "Người", đẹp tựa trăng

Nhớ một buổi chiều trên biển này
Gió đưa hạt cát nhẹ nhẹ bay
Vờn trên má em, hay hay đó...
Em đưa với sóng thật vui say...

Cắt Nghĩa

Tặng Thị Linh-Uy

Thằng em thì hay hỏi
Không kể chuyện như anh
(Tuy con, mà chẳng sinh
Con vẫn quen gọi má)

- Má ơi ai sinh cá
Ai làm ra cái kem
Đêm sao lại màu đen
Ban ngày sao màu trắng?...

- Ban ngày làm bằng nắng
Màu xanh làm bằng cây
Quả ót làm bằng cay

Tiếng ồn sinh tàu điện

Gió trong con lốc biển

Ghé tai nghe mà xem...

A lại còn cái kem

Thì làm bằng mùa rét

Bông hoa làm bằng tết

Tết làm cho hương thơm

Con làm bằng yêu thương

Của cha và của mẹ

Của bà và của ông

Của má nữa - biết không

Con làm bằng tất cả

Chỉ Có Sóng Và Em

Đã xa rồi căn phòng nhỏ của em

Nơi che chở những người thương mến nhất

Con đường nắng, dòng sông trước mặt

Chuyển phà đông. Nỗi nhớ cứ quay về

Đêm tháng năm hoa phượng nở bên hè

Trang giấy trắng bỗn bèo ký ức

Ngọn đèn khuya một mình anh thức

Nghé tin đài báo nóng, lại thương con

Anh yêu ơi, hãy tha lối cho em

Nếu đôi lúc giận hờn anh vô cớ

Những bức dọc trong ngày vất vả

Làm anh buồn mà em có vui đâu

Chỉ riêng điều được sống cùng nhau

Chỉ Có Sóng Và Em

*Niềm sung sướng với em là lớn nhất
Trái tim nhỏ nambi trong lồng ngực
Giây phút nào tim đập chấn vì anh.*

*Một trời xanh, một biển tận cùng xanh
Và gió thổi và mây bay về núi
Lời thương nhớ ngàn lần em muốn nói
Nhưng bây giờ chỉ có sóng và em...*

Quảng Ninh 5-1983

Chị

Đi qua đường là phải trông xe
Chị biết Quỳnh rất hay vô ý
Bao giờ chị cũng dặn em thế
Chăm cho em từng việc hàng ngày

Chị trách em - khi nắm cổ tay:

- Quỳnh giài thế chẳng chịu ăn gì cả!

Thấy em buồn chị buồn hơn nỗi buồn của chị

Thấy em vui chị vui hơn nỗi vui của em

Lớn rồi mà chị chẳng tin

Chị vẫn coi em như ngày còn bé

Em đã lớn vượt xa điều chị nghĩ

Khổ hơn nhiều cái khổ chị lo

Vui hơn nhiều cái vui chị cho

Trên đường đi bước thành bước bại
Nhưng mỗi bạn em buồn, chỉ hỏi
Em bảo rằng: "em mêt chút thôi".
Khi đi xa giữa bom đạn tai bời

Thư em viết: "nơi này yên tĩnh quá".
Em thương chỉ bao lâu rồi vất vả
Đêm soạn bài, ngôi trường gió hoang sơ
Giữa tiếng bom thù và dưới những bão mưa
Cơn sốt cháu vô vàng đôi mắt chỉ
Nên vui buồn mà em vẫn có
Bao nhọc nhằn em đã từng qua

Chỉ bạn bè em viết và thơ.
Em đã viết những điều em đã sống
Mà trước chỉ em lại thường im lặng
Nên chẳng bao giờ chỉ hiểu em

Chi

*Ai nói gì về em chỉ cũng không tin
Vì chỉ nghĩ chỉ hiểu em hơn tất cả*

Chòi Biếc

Dưới hai hàng cây

Tay ấm trong tay

Cùng anh sóng bước

Nắng đưa mái tóc

Chòi biếc trên cây

Lá vàng bay bay

Như ngàn cánh bướm

(Lá vàng rụng xuống

Cho đất thêm màu

Có mốt đi đâu

Nhựa lên chòi biếc)

Này anh, em biết

Kì sẽ có ngày

Dưới hàng cây đây

Ta không còn bước
Như người lính gác
Đã hết phiên mình
Như lá vàng rụng
Cho chòi thêm xanh
Và đồi mai sau
Trên đường này nhỉ
Những đồi tri kỷ
Sóng bước qua đây
Lá vàng vẫn bay
Chòi non lại biếc

2-1-1963

Chuồn Chuồn Báo Bão

Lại gấp lại cánh chuồn ngày thơ bé
Bay đan nhau đệt mảnh nắng cuối cùng

Con chuồn ngô hay làm dáng
Chao mình soi mặt ao trong
Đốt cháy lòng một nét chờ mong
Con chuồn đỏ thân ngoài như ngọn lửa
Con chuồn vẫn mang những điều kì lạ
Với đứa trẻ nào chưa biết bơi
Ơi cánh chuồn gợi những buồn vui
Cánh chuồn nào bay vào những nỗi nhớ?
Ngon sào thưa cánh buồm ai ngái ngủ
Những cánh buồm mỏng mảnh như tình yêu!
Gió heo may hôm nay về chẳng
Mà chuồn chuồn bay về dang dẳng

Báo con bão phượng nào thổi tới?

Đường sē vắng nếu trời bão nổi

Cánh cửa nhà sập lại trước khi mưa

Con chim tìm tránh bão sē về xa

Con kiến nhỏ cũng ẩn mình trong tổ

Không còn trời xanh chỉ mưa và gió

Những dòng sông không nhà cửa miên man

Và mây, mây khắp chốn lang thang

Chặt bốn phía những cỏ cây tội nghiệp

Cho con lốc dữ tợn vè bể nát

Trái đất này sē nhấn chìm trong mưa

Không tìm đâu một chỗ nương nhờ!

Mỏng manh thế chịu làm sao nổi

Chuồn chuồn ơi báo làm chi bão tới

Trời bão lên rồi mà ở đâu?

Chuyện Cổ Tích Loài Người

Trời sinh ra trước nhất

Chỉ toàn là trẻ con

Trên trái đất trui trăn

Không đáng cây ngọn cỏ

Mặt trời cũng chưa có

Chỉ toàn là bóng đêm

Không khí chỉ màu đen

Chưa có màu sắc khác

Mặt trẻ con sáng lấp

Nhưng chưa thấy gì đâu!

Mặt trời mới nhô cao

Cho trẻ con nhìn rõ

Màu xanh bắt đầu có

Màu xanh bắt đầu cây

Cây cao bằng gang tay

Lá cỏ bằng sợi tóc

Cái hoa bằng cái cúc

Màu đỏ làm ra hoa

Chim bấy giờ sinh ra

Cho trẻ nghe tiếng hót

Tiếng hót trong bằng nước

Tiếng hót cao bằng mây

Những làn gió thơ ngây

Truyền âm thanh đi khắp

Muốn trẻ con được tắm

Suối bắt đầu làm sông

Sông潺潺 đến mênh mông

Biển có từ thuở đó

Biển thì cho ý nghĩ

Biển sinh cá sinh lôm

Biển sinh những cánh buồm
Cho trẻ con đi khắp
Đám mây cho bóng rợp
Trời nắng mây theo che
Khi trẻ con tập đi
Đường có từ ngày đó

Nhưng còn cần cho trẻ
Tình yêu và lời ru
Cho nên mẹ sinh ra
Để bé bồng chăm sóc
Mẹ mang vè tiếng hát
Từ cái bóng cái bang
Từ cái hoa rất thơm
Từ cánh cò rất trắng
Từ vị gừng rất đắng
Từ vết lấm chưa khô

Chuyện Cổ Tích Loài Người

Từ đâu nguồn cơn mưa

Từ bãi sông cát vắng...

Biết trẻ con khao khát

Chuyện ngày xưa, ngày sau

Không hiểu là từ đâu

Mà bà vè ở đó

Kể cho bao chuyện cổ:

Chuyện con cóc, nàng tiên

Chuyện cô Tấm ở hiền

Thằng Lý Thông ở ác...

Mái tóc bà thi bạc

Con mắt bà thi vui

Bà kể đến suốt đời

Cũng không sao hết chuyện

Muốn cho trẻ hiểu biết

Thé là bố sinh ra
Bố bảo cho biết ngoan
Bố dạy cho biết nghĩ
Rộng lấm là mặt bể
Dài là con đường đi
Núi thì xanh và xa
Hình tròn là trái đất...
Chữ bắt đầu có trước
Rồi có ghế có bàn
Rồi có lớp có trường
Và sinh ra thầy giáo...
Cái bảng bằng cái chiếu
Cục phán từ đá ra
Thầy viết chữ thật to:
“Chuyện loài người” trước nhất.

Chuyện Cổ Tích Về Loài Người

Trời sinh ra trước nhất

Chỉ toàn là trẻ con

Trên trái đất trui trăn

Không đáng cây ngọn cỏ

Mặt trời cũng chưa có

Chỉ toàn là bóng đêm

Không khí chỉ màu đen

Chưa có màu sắc khác

Mặt trẻ con sáng lấp

Nhưng chưa thấy gì đâu !

Mặt trời mới nhô cao

Cho trẻ con nhìn rõ

Màu xanh bắt đầu có

Màu xanh bắt đầu cây

Cây cao bằng gang tay

Lá cỏ bằng sợi tóc

Cái hoa bằng cái cúc

Màu đỏ làm ra hoa

Chim bấy giờ sinh ra

Cho trẻ nghe tiếng hót

Tiếng hót trong bằng nước

Tiếng hót cao bằng mây

Những làn gió thơ ngây

Truyền âm thanh đi khắp

Muốn trẻ con được tắm

Sóng bắt đầu làm sông

Sông潺潺 đến mênh mông

Biển có từ thuở đó

Biển thì cho ý nghĩ

Biển sinh cá sinh lôm

Biển sinh những cánh buồm

Cho trẻ con đi khắp

Đám mây cho bóng rợp

Trời nắng mây theo che

Khi trẻ con tập đi

Đường có từ ngày đó

Nhưng còn cần cho trẻ

Tình yêu và lời ru

Cho nên mẹ sinh ra

Để bé bằng chăm sóc

Mẹ mang về tiếng hát

Từ cái bóng cái bàng

Từ cái hoa rất thơm

Từ cánh cò rất trắng

Từ vị gừng rất đắng

Từ vết lấm chưa khô

Chuyện Cổ Tích Về Loài Người

Từ đâu nguồn cơn mưa

Từ bãi sông cát vắng...

Biết trẻ con khao khát

Chuyện ngày xưa, ngày sau

Không hiểu là từ đâu

Mà bà vè ở đó

Kể cho bao chuyện cổ:

Chuyện con cóc, nàng tiên

Chuyện cô Tấm ở hiền

Thằng Lý Thông ở ác...

Mái tóc bà thi bạc

Con mắt bà thi vui

Bà kể đến suốt đời

Cũng không sao hết chuyện

Muốn cho trẻ hiểu biết

Chuyện Cổ Tích Về Loài Người

Thé là bô sinh ra
Bô bảo cho biết ngoan
Bô dạy cho biết nghĩ
Rỗng lăm là măt bể
Dài là con đường đi
Núi thì xanh và xa
Hình tròn là trái đất...

Chữ bắt đâu có trước
Rồi có ghế có bàn
Rồi có lớp có trường
Và sinh ra thầy giáo...
Cái bảng bằng cái chiếu
Cục phẩn từ đá ra
Thầy viết chữ thật to:
"Chuyện loài người" trước nhất.

Con Chá Biết Được Đâu

(Thơ xuân cho con)

Mẹ đan tấm áo nhỏ

Bây giờ đang màu xuân

Mẹ thêu vào chiếc khăn

Cái áo và cái lá

Cỏ bờ đê rất lá

Xanh như là chiêm bao

Kia bãi ngô, bãi dâu

Thoáng tiếng cười đâu đó.

Mẹ đi trên hè phố

Nghé tiếng con đạp thầm

Mẹ nghĩ đến bàn chân

Và con đường tít tắp

Bỗng như lên tiếng hát
Từ màu mè dưới đồng
Từ hạt cây trong rừng
Từ cánh buồm trên biển
Thường trong nhiều câu chuyện

Bố vẫn nhắc về con
Bố mới mua chiếc chǎn
Dành riêng cho con đắp
Áo con bố đã giặt
Thơ con bố viết rồi

Các anh con hỏi hoài:

- Bao giờ sinh em bé?
Cả nhà mong con thế
Con chả biết được đâu
Mẹ ghi lại để sau

Con Chả Biết Được Đâu

Lớn lên rồi con đọc

1-1975

Con Yêu Mẹ

- Con yêu mẹ bằng ông trời

Rộng lấm không bao giờ hết

- Thế thì làm sao con biết

Là trời ở những đâu đâu

Trời rất rộng lại rất cao

Mẹ mong bao giờ con tới!

- Con yêu mẹ bằng Hà Nội

Để nhớ mẹ con tìm đi

Từ phố này đến phố kia

Là con gấp ngay được mẹ.

- Hà Nội còn là rộng quá

Các đường như nhện giăng to

Nào những phố này phố kia

Gặp mẹ làm sao con gặp hết!

- Con yêu mẹ bằng trường học

Suốt ngày con ở đây thôi

Lúc con học, lúc con chơi

Bà con cũng đều có mẹ

- Nhưng tối con về nhà ngủ

Thì là con lại xa trường

Còn mẹ ở lại một mình

Thì mẹ nhớ con lắm đây

Tình mẹ cứ là hay nhớ

Lúc nào cũng muốn bên con

Giá có cái gì gần hơn

Con yêu mẹ bằng cái đó

- À mẹ ơi có con đê

Buôn trong bao diêm con đây

Con Yêu Mẹ

*Mở ra là con thấy ngay
Con yêu mẹ bằng con đế.*

Cố Đô

Với vết chân của bầy dã thú
In trên nền gạch cũ trước lăng vua
Với dòng sông như không chảy bao giờ
Vẫn mờ ảo ngàn năm màu sương khói
Tà áo trắng bay về đâu vời vợi
Con thuyền khuya trắng gọi phía nguồn xa

Màu nắng in trong mắt tự ngàn xưa
Căn nhà cũ, mảnh vường hương ngày cũ
Đẫu hiện tại mà như quá khứ
Là quê hương dù không phải quê hương.
Đường như đây, tôi có nỗi buồn
Có hạnh phúc, có một thời thơ bé
Có khát vọng những năm còn rất trẻ
Tôi thuộc từ ngọn cỏ đến nhành cây

Tôi thương vè vời vợi những trời mây
Nhịp tim đập tiếng chuông ngày nắng xé.

Đường xa ngái cho lòng da diết thế
Con nước nào ra bể chiều nay
Đến nao lòng là giờ phút chia tay
Con sông cũ mảnh vườn xưa ngày cũ
Như vĩnh biệt tuổi thơ và quá khứ
Bạn bè ơi đâu tôi sẽ quay vè
Nhưng chắc rằng tất cả chẳng như xưa
Tôi sẽ khác, cô đô rồi cũng khác.

Huế, 11-1984

Có Một Thời Như Thế

Có một thời vừa mới bước ra
Mùa xuân đã gọi mời trước cửa
Chẳng ngoái lại vết chân trên cỏ
Vườn hoa nào cũng ở phía mình đi
Đường chẳng xa, núi không mấy cách chia.
Trong đáy mắt trời xanh là vĩnh viễn
Trang nhật ký xé trăm lần lại viết
Tình yêu nào cũng tha thiết như nhau

Có một thời ngay cả nỗi đau
Cũng mạnh mẽ ồn ào không giấu nổi
Mơ ước viễn vông, niềm vui thơ dại
Tuổi xuân mình tưởng mãi vẫn tươi xanh
Và tình yêu không ai khác ngoài anh
Người trai mới vài lần thoáng gặp

Buôn hy vọng để rồi luôn thất vọng
Tôi đã cười đã khóc nhưng không đâu
Một vầng trăng niên thiếu ở trên đầu
Một vật đất cỏ xanh rờn trước mặt...
Mái tóc xanh bắt đầu pha sợi bạc
Nỗi vui buồn cũng khác những ngày xưa

Chi chút thời gian từng phút từng giờ
Như kẻ khó tính từng hào keo kiệt
Tôi biết chắc mùa xuân rồi cũng hết
Hôm nay non, mai có sẽ già.

Tôi đã đi mấy chặng đường xa
Vượt mấy núi mấy rừng qua mấy biển
Niềm mơ ước gửi vào trang viết
Nỗi đau buồn đồn xuồng đáy tâm tư
Em yêu anh hơn cả thời xưa

(Cái thời tưởng chết vì tình ái)

Em chẳng chết vì anh, em chẳng đổi

Em cộng anh vào với cuộc đời em

Em biết quên những chuyện đáng quên

Em biết nhớ những điều em phải nhớ

Hoa cúc tím trong bài hát cũ

Đau vẫn là cung bậc của ngày xưa

Quá khứ đáng yêu, quá khứ đáng tôn thờ

Nhưng đâu phải là điều em luyến tiếc.

11-1984

Dẫu Em Biết Chắc Rằng Anh Trở Lại

Thị trấn nào anh đến chiều nay
Mảnh tường vắng, mùa đông giá rét
Dẫu em biết không phải là vĩnh biệt
Vẫn thấy lòng đà diết lúc chia xa

Xóm nào anh sẽ đi qua
Những đồng lúa, vườn cây, bờ bãi...
Dẫu em biết rằng anh trở lại
Ngọn gió buồn vẫn thổi phía không anh.

Thời gian trôi theo cánh cửa một mình
Hạt mưa bụi rơi thảm trên mái ngói
Tờ lịch mỏng bay theo lòng ngóng đợi
Một con đường vời vợi núi cùng sông

Dẫu Em Biết Chắc Rằng Anh Trở Lại

Gọi ngàn lần tên anh vẫn là không
Chỉ lá rụng đạt đào lối phố
Dẫu em biết rằng anh, anh cũng nhớ.
Nhưng lòng em nào có lúc nguôi quên.

6-3-1985

Đêm Cuối Năm

Đã mùa hoa cúc vàng

Lại một năm sắp hết

Thời gian sao trôi nhanh

Ngốn ngang nhiều công việc

Thέ là ba cái té

Hai chúng mình có nhau

Dù chưa phải là lâu

Nhưng cũng không ngắn ngủi

Hạnh phúc tính bằng năm

Cây tinh bằng mùa trái

Đau lòng em không quên

Con đường ga cát bụi

Bóng anh đi lầm lùi

Sông đôi bờ cách xa

Dẫu lòng em chưa qua

Những hồi còi báo động

Những căn hầm nước ngập

Con chúng ta còn tho...

Em đâu nhắc chuyện qua

Để cho lòng tui cực

Em nhớ lại ngày xa

Thấy mình thêm hạnh phúc

Qua bao ngày lửa đan

Đất vè với mùa xuân

Như em vè với anh

Qua những ngày sóng gió

Ở ngoài kia đường phố

Màu áo chen màu hoa

Đêm Cuối Năm

*Anh có nghe: ngoài qua
Tiếng con tàu đang gọi*

Mùa xuân 1976.

Đêm Trớ Về

Một nhành cây đập khẽ vào cửa sổ

Một nhành cây ướt đẫm mưa rào

Đêm bên bờ biển, cát và sao

Gian nhà trọ, ngọn đèn vàng bé nhỏ

Đêm đầu tiên tôi trở về quê cũ

Chưa thấy mặt người thân, chưa gặp được xóm làng

Chỉ ánh sao, mùi cỏ cháy hun thuỷền

Một nhành cây đập khẽ vào cửa sổ

Có thể là ngọn gió

Bá rào rào nước rơi

Hay một cánh chim bay

Thuỷ triều lớn đang ngập tràn khắp bãi

Những tảng đá vôi trắng tinh như muối

Những tảng đá xanh lấp lánh rong mềm

Tôi mở cửa ra vườn

Bốn bề xào xạc

Từ cành thấp lên cành cao

Từ cây này sang cây khác

Tiếng thì thầm lan mãi đến xa xôi

Có lẽ nào cây đã nhận ra tôi?

Chân tôi bước trên đất và trên cỏ

Tôi nghe tiếng chim đêm, tôi chạm vào tảng đá

Lòng bỗng xác xao run rẩy như cây

Trời sáng mau đi cho tôi gặp mặt người

Hai mươi năm hai mươi năm mong nhớ

Hai mươi năm tôi mới có một khung cửa sổ

Để mở ra là gặp quê nhà.

Ôi mùi thơm của những bông hoa

Đêm Trở Về

Những nhành cây như bàn tay trùm mền
Cửa quê nhà đang ngả xuống vai tôi
Nước mắt hòa với giọt mưa vui
Gà gáy sáng, vòm xan nắng đây!

Đà Nẵng, 1975

Gửi Lại Thành Phố Nắng

Ngày mai tôi xa rồi
Biết bao giờ trở lại
Ôi thành phố tôi yêu
Dưới một trời nắng dài
Nắng như màu lửa cháy
Sém lồng một vết thương

Mai dù đi tới đâu
Vẫn mang màu nắng ấy.
Ngày mai tôi xa rồi
Lòng tôi còn ở lại
Một chút tình yêu tôi
Như vết đèn le lói
Bắn trong triệu ánh đèn
Bắn trong màu áo mới

Bản trong những ngã tư
Tiếng còi xe giục gọi
Tình yêu như hạt bụi
Vướng lối chân người qua

Tình tôi như màu hoa
Trong mảnh vườn đã tối
Như tiếng vang hòn sỏi
Giữa biển đồi mênh mông
Đâu có cũng bằng không
Chỉ riêng mình tôi biết
Bạn bè đâu vắng hết
Cửa khoá đường phố đông
Những chiếc cầu qua sông
Xa lộ dài tít tắp
Ôi cái thành phố nắng

Tình yêu tôi nhỏ nhoi
Ở đây chỉ cha tôi
Hiểu tình thương tôi lớn
Cửa căn phòng chật hẹp
Tóc bạc ngóng chờ con
Bình minh lại hoàng hôn
Chia li và gấp gỡ
Cuối đường ra tối chợ
Tiếng gậy người âm vang
Giữa nhịp sống đua chen
Tôi vẫn còn nghe rõ: Tình thương

Hát Ru Chồng Những Đêm Khó Ngủ

Anh không ngủ được ư anh?

Để em mở quạt quần mành lên cho

Lặng sao cái gió mặt hồ

Thết sao cái nóng đâu mùa đã ghê!

Đoàn thương binh mới trở về

Đánh nhau trước cửa hàng bia lúc chiều

Anh không ngủ được anh yêu?

Nghé chi con lũ đang chiều nước dâng

Ngày mai cây lúa lên đồng

Lại xanh như đã từng không mất mùa

Con sông bạn với con đò

Con người bạn với câu hò trên sông.

Hát Ru Chồng Nhũng Đêm Khó Ngủ

Ngủ đi, em khép cửa phòng
Để em lên gác em trông xem nào
Ai đồn rằng cọ cháy cao
Người dân Vĩnh Phú đốt bao nhiêu đồi

Hình như lửa đã tắt rồi
Gió không thổi nữa anh ơi yên lòng
Thương gì người đợi lang thang
Xin ăn trên khắp phố phường ngoài kia

Ngủ đi anh hãy ngủ yên
Rồi mai họ sẽ trở về quê thôi
Lòng thương chỉ nói bằng lời
Lấy đâu ra gạo cho người được no

Khuya rồi anh hãy ngủ đi
Để em trở dậy em che bớt đèn
Đứa nào nó nói cùng anh

Hát Ru Chồng Nhũng Đêm Khó Ngủ

Cái tin chết của bạn mình vừa xong
Chắc là đường đất khó khăn
Nên thư từ chẳng thể năn gùi về

Anh ơi anh hãy ngủ đi
Thằng con ta nó nằm mê đó mà
Ngày chơi súng giả ba lô
Làm anh giải phóng hét hò suốt thôi
Mười năm sau lớn lên rồi
Sẽ quên đi những trò chơi bấy giờ
Ngủ đi anh, hãy ngủ đi...

1974

Hát Ru

Bình hoa đã ngủ trên bàn

Kìa trang sách gấp gọn đèn thiu thiu

Ngủ đi, người của em yêu

Này, con tàu lá vừa neo bến chờ

Trời đêm nghiêng xuống mái nhà

Biển xanh kia cũng đã mơ đất liền.

Anh mơ anh có thấy em

Thấy bông cúc nhỏ nơi triền đất quê

Chiếc mo rơi ở bờ tre

Con sông thăm biển đã về rừng xưa

Đám mây về với cơn mưa

Con đường đi tới miền chưa có đường.

Ngủ đi vầng trán yêu thương

Bức tranh đã ngủ mặt tường lặng im
Ngủ đi, hòn đá thì mềm
Bàn chân thì cứng ngọn đèn thì xa
Thời gian như gió thoảng qua
Tình yêu là cánh đồng hoa giữa trời
Tay ta nắm lấy tay người
Đã qua trăm suối ngàn dải cũng qua.

Hát Với Con Tàu

Mùa xuân đất nước mênh mông
Con tàu đi giữa muôn lòng thương yêu
Tàu qua những sớm những chiều
Những sông, những núi, những đèo tàu qua...
Nơi nào cũng muôn là ga
Một bàn tay vẫy tha thiết con tàu
Một lời hát gửi theo sau
Một bình minh ở trên đầu cùng đi
Biển xanh là nỗi nhớ quê
Trời xanh như những cách chia đã lìa
Phố xanh trong những ánh đèn
Làng xanh đang xoá những miền thép gai
Em không nói được nên lời
Giấu trong đáy mắt tiếng cười của em

Những rừng những núi chưa quen
Những làng những phố biết em lần đầu

Mà em đã nhớ từ lâu

Mà em vẫn ước cùng nhau trở về

Con tàu nối lại trăm quê

Những tên xa vời nay nghe hoá gần

"Đường vô xứ Huế quanh quanh"

Mà sông Hương với Ngự Bình là đây

Con tàu đi giữa biển mây

Hải Vân ta biết có ngày ta qua

Nha Trang sóng vỗ bên nhà

Phan Rang, Phan Thiết còn xa nữa mình ?

Lặng yên, nghe rõ không anh

Trái tim đập giữa mênh mông đất trời

Khi vô thành phố tên Người

Con tàu như cũng nói lời thiết tha
Qua rồi bao nỗi cách xa
Quê anh giờ cũng đã là quê em
Có cây, ngọn gió cũng quen
Vừa nghe tiếng nói đã nên mặn mà

Thơ em đã có bóng dừa
Có dòng kênh với con đò quê anh
Có bao trai gái đất mình
Ra đi, giờ cũng như anh trở về
Này anh, em hát anh nghe
Đã không hay cũng đừng chê đừng cười
Mùa xuân tôi hát với người
Với con tàu - hát những lời thương yêu

Mùa xuân 1976

Hoa Cỏ May

Cát vắng sông đây cây ngắn ngo

Không gian xao xuyến chuyển sang mùa

Tên mình ai gọi sau vòm lá

Lối cũ em về nay đã thu

Mây trắng bay đi cùng với gió

Lòng như trời biếc lúc sang hè

Đắng cay gửi lại bao mùa cũ

Thơ viết trôi dòng theo gió xa

Khắp néo giăng đây hoa cỏ may

Áo em sơ ý cỏ gắm đây

Lời yêu mỏng mảnh như lời khói

Ai biết lòng người có đổi thay?!

Hoa Cúc Xanh

Hoa cúc xanh có hay là không có
Trong đầm lầy tuổi nhỏ của anh xưa
Một dòng sông lặng chảy từ xa
Thung lũng vắng sương bay đầy cửa sổ

Hoa cúc xanh có hay là không có
Một ngôi trường bé nhỏ cuối ngàn xa
Mơ ước của người hay mơ ước của hoa
Mà tươi mát mà dịu dàng đến thế

Cỏ mới mọc con chim rừng thơ bé
Nước trong ngàn thầm thì với ngàn lau
Trái tim ta như nắng thuở ban đầu
Chưa chút gợn một lần cay đắng
Trên thềm cũ mùa thu vàng gió nắng

Đời yên bình chưa có những chia xa

Khắp mặt đầm xanh biếc một màu hoa

Hương thơm ngát cả một vùng xứ sở

Những cô gái da mịn màng như lụa

Những chàng trai đang độ tuổi hai mươi

Người yêu người, yêu hoa cỏ đất đai

Những câu chuyện xoay quanh mùa hái quả...

Hoa cúc xanh có hay là không có

Tháng năm nào ấp ủ thuở ngày thơ

Có hay không thung lũng của ngày xưa

Anh đã ở và em thường tới đó

Châu chấu xanh, chuồn chuồn kim thăm đỗ

Những ngả đường phơi phất gió heo may

Cả một vùng vương quốc tuổi thơ ngày

Bao mơ ước muộn mà như lá cỏ...

Hoa Cúc Xanh

Anh đã nghĩ chắc là hoa đã có
Mộc xanh đây thung lũng của ta xưa.

Hoa Cúc

Có thay đổi gì không màu hoa ấy

Mùa hạ qua rồi lại đến mùa thu

Thời gian đi màu hoa cũ về đâu

Nay trở lại vẫn còn như mới mẻ

Bao mùa thu hoa vẫn vàng như thế

Chỉ là em đã khác với em xưa

Nắng nhạt vàng, ngày đã quá trưa

Nào đâu những biến chờ nơi cuối đất

Bao ngày tháng đi về trên mái tóc

Chỉ em là đã khác với em thôi

Nhưng màu hoa đâu dễ quên nguôi

Thành phố ngợp ngày nao chiều gió đây

Gương mặt ấy lời yêu thưở ấy

Hoa Cúc

Màu hoa vẫn cháy ở trong em

Hoa Đại Núi Hoàng Liên

Mỗi ngày đường từ miền đất trung du

Tôi chỉ gặp bụi bay và nắng gắt

Sang thu rồi gió vẫn nồng da mặt

Tiếng ve nào còn sót trong lùm cây

Nghé nhói lòng nỗi nhớ cuối tình yêu

Chợt thấy lạc giữa bốn bề vắng ngắt

Lên cao... lên cao nắng như dần nhạt

Bỗng vui mừng bắt gặp một nhành hoa

Khắp Hoàng Liên trên một ngàn thước núi

Hoa nếp mong manh trước tầm gió thổi

Hoa điệp vàng cô độc giữa thâm u

Và bên đường hoa nghệ đại ngắn ngo

Hoa sim tím một nỗi buồn hoang dã

Hoa Đại Núi Hoàng Liên

Hoa lay ơn góc vườn xưa còn nhớ
Mà thấy người cành lá khẽ lung lay
Hoa mọc dưới chân người, hoa mọc đến chân
mây

(Có nhiều thứ hoa còn chưa biết rõ...)

Anh đừng hỏi tên hoa làm chi nữa
Những hoa này chỉ hoa đại mà thôi!
Không phải hoa được ở cùng người
Được chăm sóc những mảnh vườn sạch cỏ
Được khoe đến muôn màu sắc lá
Và được đón chiêm ngưỡng mùi hương
Không phải hoa được cắm trên bàn
Trong ngày hội của những niềm vui mới
Những hoa này lại nở cho triền

Không Đề 02

(Viết cho Vũ)

Mắt anh nâu một vùng đất phù sa
Vùng đất của nơi nào trong trí nhớ
Em chiếm đoạt rồi em hoảng sợ
Giữa vô cùng hoang vắng giữa cô đơn
Mấy năm rồi, thơ em buồn hơn

Áo em rộng, lòng em tan nát
Những bài hát ngày xưa em vẫn hát
“Cây trúc xinh, quán dốc... gốc đa làng...”

Câu thơ anh em vẫn đọc thầm

Cả lúc nghĩ: “...biết bao giờ trở lại”

Mái tôn dột. Sao mà mưa mãi

Anh ra đi

Phố vắng

Đầu trần.

Biết bao giờ cho đến mùa xuân
Em sẽ kể anh nghe về chuyện cổ
Em sẽ kể anh nghe về ngọn gió
Trên đỉnh cao thành bao nhũng đêm hè
Em kể về nhũng miền đất em đi
Những cửa biển thơ anh thường nói tới
Những rừng hoa thơ anh từng đến hái
Trái bàng vàng rụng vội con đường quen.
Chẳng có gì để em nói về em
Em chỉ thấy em là người có lỗi.

Không Đề

Sắc lá phong rực vàng lên làn cuối
Trái mùa thu chín vội trước khi xa
Như ngọn đèn lửa bùng lên rực rõ
ánh hoàng hôn rực cháy trước hiên nhà
Cũng có thể mùa thu chưa hết
Vẫn còn đang lưu luyến khách đi qua
Cũng có thể là tôi đến chậm
Thấy màu mây rừng lá tướng còn thu

Mạc Tư Khoa 9-1987

Lời Ru Của Mẹ

Lời ru ẩn nơi nào

Giữa mênh mang trời đất

Khi con vừa ra đời

Lời ru vè mẹ hát

Lúc con nằm ấm áp

Lời ru là tẩm chăn

Trong giấc ngủ êm đềm

Lời ru thành giấc mộng

Khi con vừa tỉnh giấc

Thì lời ru đi chơi

Lời ru xuống ruộng khoai

Ra bờ ao rau muống

Và khi con đến lớp

Lời Ru Của Mẹ

Lời ru ở cổng trường

Lời ru thành ngọn cỏ

Đón bước bàn chân con

Mai rồi con lớn khôn

Trên đường xa nắng gắt

Lời ru là bóng mát

Lúc con lên núi thăm

Lời ru cũng gặp ghênh

Khi con ra biển rộng

Lời ru thành mênh mông